

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

การพัฒนาชุดการสอนอิงสื่อสังคม วิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม
เรื่องธุรกิจและการเงิน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1
วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Development of a Social Media Based Instructional Package in the Concepts and Theories
of Cultural Management Course on the Topic of Business and Finance for First Year
Undergraduate Students of the College of Innovation, Thammasat University

อิทธิพล มะโนน้อม (Itthiphon Manonorn)¹ วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (Wasana Taweekulasap)²

สุพัตรา คูหากาญจน์ (Supattra Khuhakan)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาชุดการสอนอิงสื่อสังคม วิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม เรื่องธุรกิจและการเงิน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (2) ศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนอิงสื่อสังคม วิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม เรื่องธุรกิจและการเงิน และ (3) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา ที่เรียนด้วยชุดการสอนอิงสื่อสังคม วิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม เรื่องธุรกิจและการเงิน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการจัดการมรดกวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่เรียนในปีการศึกษา 2558 จำนวน 35 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย (1) ชุดการสอนอิงสื่อสังคม วิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม เรื่องธุรกิจและการเงิน 3 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยที่ 4 การวิเคราะห์และการจัดตั้งธุรกิจ หน่วยที่ 5 การวิเคราะห์ทางการเงิน และหน่วยที่ 6 งบกระแสเงินสด (2) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และ (3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดการสอนอิงสื่อสังคม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 การทดสอบค่าที ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า (1) ชุดการสอนอิงสื่อสังคมที่ผลิตขึ้นทั้ง 3 หน่วย มีประสิทธิภาพตามหน่วยการเรียนรู้ เรียงลำดับดังนี้ 78.63/78.85, 80.58/81.92 และ 78.43/79.88 ซึ่งมีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 (2) นักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนอิงสื่อสังคมมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) นักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนอิงสื่อสังคมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ชุดการสอน สื่อสังคม ธุรกิจและการเงิน ปริญญาตรี

¹นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช i.manonorn@gmail.com

²รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช lek.taw@gmail.com

³รองศาสตราจารย์ ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช supattra57@hotmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

Abstract

The purposes of this research were (1) to develop a social media based instructional package in the Concepts and Theories of Cultural Management on the topic of Business and Finance for first year undergraduate students of the College of Innovation, Thammasat University based on the set efficiency criterion; (2) to study the learning progress of students who learned from the social media based instructional package in the Concepts and Theories of Cultural Management on the topic of Business and Finance; and (3) to study the students' satisfaction with the social media based instructional package in the Concepts and Theories of Cultural Management Course on the topic of Business and Finance. The research sample consisted of 35 first year undergraduate students in an intact classroom in the Management of Cultural Heritage and Creative Industries Program of the College of Innovation, Thammasat University during the 2015 academic year, obtained by cluster sampling. The research instruments were (1) a social media based instructional package in the Concepts and Theories of Cultural Management Course on the topic of Business and Finance comprising three learning units: Unit 4: Business Analysis and Establishment; Unit 5: Financial Analysis; and Unit 6: Flow Cash Statement; (2) a learning achievement test for pre-testing and post-testing; and (3) a questionnaire on student's satisfaction with the social media based instructional package. Statistics employed for data analysis were the E_1/E_2 efficiency index, mean, standard deviation, and t-test. Research findings revealed that (1) the developed three units of social media based instructional package were efficient at 78.63/78.85, 80.58/81.92, and 78.43/79.88, thus meeting the set 80/80 efficiency criterion in one unit; (2) students who learned from the social media based instructional package achieved learning progress significantly at the .05 level; and (3) students were satisfied with the social media based instructional package at the high level.

Keywords: Instructional package, Social media, Business and finance, Undergraduate

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรมเป็นวิชาบังคับที่เปิดสอนในหลักสูตรปริญญาตรี-โทต่อเนื่อง (5 ปี) ในภาคการศึกษาที่ 2 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะในพหุวิทยาการ สามารถบูรณาการองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมและการจัดการได้ ลักษณะเนื้อหาวิชาค่อนข้างยาก รวบรวมหลายศาสตร์ทั้งวัฒนธรรม กระบวนการจัดการ หลักการเงิน การบัญชีเบื้องต้น การเงิน และสัดส่วนทางการเงินเข้าไว้ด้วยกัน (วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2558, น. 6 และ น. 17)

สภาพที่พึงประสงค์ของวิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาบทเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในรูปของสื่อสังคม เนื่องจากการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนรู้และวิถีชีวิตของผู้เรียนเป็นอย่างมาก ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ สร้างโอกาสและความเสมอภาคในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เปลี่ยนบทบาทของผู้เรียนที่เป็นผู้รับการถ่ายทอดความรู้ เป็นผู้ที่ต้องมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง (ปณิดา วรณพิรุณ และวีระ สุภะ, 2555, น. 162) นอกจากนี้ การเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมถือเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่มีรูปแบบตรงกับการเรียนการสอนรายบุคคลที่ยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยการจัดสภาพการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองตามความสามารถ ความสนใจ และความสะดวกของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในสิ่งที่ต้องการตามธรรมชาติ เรียนรู้จากการลองผิดลองถูก ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติตามกระบวนการอย่างไรก็ดีผู้เรียนอาจถามผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2523, น. 356) ด้วยเหตุนี้ จึงได้นำการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมมาใช้ในรูปชุดการสอนอิงสื่อสังคม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถ ความสนใจ และความสะดวกโดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาและสถานที่ สร้างโอกาสและความเสมอภาคในการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียน

สื่อสังคมเป็นสื่อที่เหมาะสมนำมาใช้ในการเรียนการสอนวิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม เนื่องจากมีข้อดีที่พัอร์ (Poore, 2013 อ้างอิง ภาสกร เรืองรอง, ประหยัด จิระวรพงศ์, วนิชชา แม่นยำ, วิลาวัลย์ สมยาโรน, ศรัณยู หมั่นเดช, และชไมพร ศรีสุราช, 2556) ยกตัวอย่างไว้ 5 ประการ คือ (1) สื่อสังคมช่วยส่งเสริมความสามารถทางสติปัญญาให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อสังคม เพื่อเข้าถึงแหล่งความรู้ที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองได้อย่างถูกต้อง (2) สื่อสังคมช่วยฝึกทักษะด้านการสื่อสาร การมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สื่อสาร แบ่งปันประสบการณ์และแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางสังคม และก่อให้เกิดเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (3) สื่อสังคมช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนสามารถใช้สื่อสังคมเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ (4) สื่อสังคมช่วยปรับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบเปิดให้ง่ายต่อการเชื่อมโยง ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ทำให้ผู้สอนกับผู้เรียนเกิดการแบ่งปันความคิดร่วมกัน และ (5) สื่อสังคมช่วยสนับสนุนและรองรับการสื่อสาร 2 ทาง สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนเกิดการสื่อสารผ่านสื่อสังคมได้สะดวกทุกที่ทุกเวลา สร้างประสบการณ์เรียนรู้ใหม่ให้แก่ผู้เรียน จากข้อดีทั้ง 5 ประการ การนำสื่อสังคมมาใช้ในการเรียนการสอน ย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดความสะดวกในการเรียนมากยิ่งขึ้น ผู้เรียนสามารถใช้สื่อสังคมในการเรียนรู้ด้วยตนเองทุกที่ทุกเวลา ลดข้อจำกัดในการเรียนรู้ โดยเฉพาะการเรียนรู้ในชั้นเรียน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

สภาพปัจจุบันในการเรียนการสอนของวิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม สาขาวิชาการจัดการมรดกวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 พบว่าในแต่ละปีการศึกษามีจำนวนนักศึกษาผู้ลงทะเบียนเรียนเท่ากับจำนวนนักศึกษาในแต่ละชั้นปี ผู้ลงทะเบียนเรียนมีจำนวนมากกว่า 100 คน และจำเป็นต้องจัดชั้นเรียนโดยแบ่งกลุ่มแบบคละ มีผู้เรียนเก่งปานกลาง และอ่อนอยู่ด้วยกัน ส่วนวิธีการสอน ผู้สอนใช้วิธีการสอนแบบบรรยายเป็นหลัก เน้นการมอบหมายงานให้แก่ผู้เรียน เนื่องจากเนื้อหาวิชาค่อนข้างยาก มีรายละเอียดและรูปแบบของเนื้อหาที่หลากหลาย รวบรวมหลายศาสตร์ทั้งด้านวัฒนธรรมและการจัดการไว้ด้วยกัน และด้วยพื้นฐานความรู้และทักษะของผู้เรียนแต่ละคนแตกต่างกัน ทำให้ผู้เรียนสามารถรับการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนในชั้นเรียนได้ทันและไม่ทันตามความสามารถ และความสนใจที่ผู้เรียนมี และความต้องการของผู้เรียนที่จะจดจำเนื้อหาที่ผู้สอนถ่ายทอดให้ได้มากที่สุด จึงทำให้การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนภายในชั้นเรียนน้อยลง ส่วนสื่อการสอนในปัจจุบันที่ผู้สอนนำมาใช้ประกอบกับการบรรยายในชั้นเรียน ผู้สอนใช้สื่อการสอนในรูปสื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นตำราเรียนและเอกสารประกอบการเรียน โดยมีสื่อประสมในรูปสไลด์คอมพิวเตอร์เป็นสื่อกลางในการนำเสนอเนื้อหา จึงทำให้ผู้เรียนไม่สามารถนำสื่อการสอนทั้งหมดจากผู้สอนกลับมาทบทวนเนื้อหาย้อนหลังได้

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการสังเกตวิธีการเรียนการสอนวิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม สาขาวิชาการจัดการมรดกวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนมีความหลากหลายแตกต่างกัน การที่ผู้สอนเน้นใช้วิธีการสอนแบบบรรยายในชั้นเรียนเป็นหลัก ทำให้ผู้เรียนหลายคนเรียนรู้เนื้อหาได้ไม่ทันตามที่ผู้สอนถ่ายทอด อีกทั้งภาระงานที่ผู้สอนมอบหมายให้ ได้แก่ แบบฝึกหัด และรายงาน โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ทำให้ไม่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ส่วนสื่อการสอนที่ผู้สอนนำมาใช้อาศัยอยู่ในรูปสื่อสิ่งพิมพ์ มีสไลด์คอมพิวเตอร์ที่เป็นสื่อประสมนำเสนอเนื้อหา ที่มีรูปภาพและเสียงประกอบอยู่จำนวนไม่มากนัก สื่อการสอนส่วนใหญ่สามารถสื่อสารให้แก่ผู้เรียนได้เพียงทางเดียว ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถแบ่งปันหรือแลกเปลี่ยนความคิดกับผู้สอนหรือเพื่อนนักศึกษาด้วยกันได้ (จากการสัมภาษณ์ผู้เรียนที่เรียนในวิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม) ผู้เรียนบางคนไม่สามารถทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระด้วยตนเองได้อย่างถ่องแท้ จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด และจำเป็นต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำในภาคฤดูร้อน จำนวน 13.38 เปอร์เซ็นต์

ความพยายามในการแก้ปัญหาจากปัญหาที่เกิดขึ้น วิทยาลัยจึงได้กำหนดเนื้อหาวิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรมให้มีกรอบเนื้อหาที่สอดคล้องต่อความเข้าใจของผู้เรียน โดยลดปริมาณของเนื้อหาให้มีความเหมาะสมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ปรับวิธีการสอนแบบบรรยายที่ใช้ตำราเรียน เอกสารประกอบการเรียน และสไลด์คอมพิวเตอร์ มาเป็นสื่อสังคมที่นำข้อความ รูปภาพ การเชื่อมต่อ (ลิงค์) และการปฏิสัมพันธ์ทางสื่อสังคมมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ปรับวิธีการสอนให้ผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนมากขึ้น ให้ผู้สอนและผู้เรียนเกิดการแบ่งปันความคิดและแลกเปลี่ยนความรู้กันมากขึ้น

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 เรื่อง ระหว่างปี 2554-2557 คือ (1) กัญจน์ ผลภาชี (2554) วิจัยเรื่อง แนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook) ในการเรียนการสอน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในฐานะผู้เรียนมีความสนใจในเนื้อหาและกิจกรรมของชั้นเรียน ด้วยการเข้าถึงผู้ร่วมชั้นเรียนและผู้สอนผ่านพื้นที่สังคมออนไลน์จากการมีปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมต่าง ๆ (2) หลุยส์ ลัม (2555) วิจัยเรื่อง นวัตกรรมการใช้เฟซบุ๊ก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ในการศึกษาระดับอุดมศึกษาของฮ่องกง พบว่า หลังจากที่น่าเฟซบุ๊กมาใช้งานแล้ว ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านปฏิสัมพันธ์ การสื่อสาร และความสัมพันธ์ในการใช้ชีวิตประจำวันไปในทางที่ดี (3) แอนนา อัมจำลอง และวิไลวรรณ จงวิไลเกษม (2556) วิจัยเรื่อง การใช้เฟซบุ๊กเป็นช่องทางการสื่อสารการเรียนการสอนทางด้านนิเทศศาสตร์ พบว่า ผู้เรียนสามารถนำเฟซบุ๊กมาใช้เป็นช่องทางในการสื่อสาร 3 รูปแบบ คือ การโพสต์ การแบ่งปัน และการแสดงความคิดเห็น ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และ (4) ไชยพร ยุกเซ็น และปวงกะศรีเจริญ (2557) วิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก (Facebook) ในระบบการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ในท้องถิ่น พบว่า บทความที่มีรูปภาพประกอบได้รับความสนใจในการเข้าชมและแสดงความคิดเห็นมากกว่าบทความที่ไม่มีรูปภาพประกอบ

แนวทางดำเนินการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาจากงานวิจัยทั้ง 4 งานวิจัย มีข้อสรุปได้ดังนี้ (1) ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในเนื้อหาและกิจกรรมของชั้นเรียน (2) ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านปฏิสัมพันธ์ การสื่อสาร และความสัมพันธ์ (3) ผู้เรียนสามารถนำเฟซบุ๊กมาใช้เป็นช่องทางในการสื่อสาร 3 รูปแบบ คือ การโพสต์ การแบ่งปัน และการแสดงความคิดเห็น และ (4) ผู้เรียนให้ความสนใจเข้าชมและแสดงความคิดเห็นบทความที่มีรูปภาพประกอบมากกว่าบทความที่ไม่มีภาพประกอบ

จากการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์และสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน การใช้สื่อสังคมสามารถช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้ทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ (1) วิธีการเรียนการสอน เปลี่ยนจากวิธีการสอนแบบบรรยาย เป็นการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ เปลี่ยนผู้เรียนให้เป็นผู้ที่ต้องมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยศึกษาหาความรู้จากสื่อสังคมตามความสามารถ ความสนใจและความสะดวกของผู้เรียน ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนเตรียมไว้ และ (2) สื่อการสอน เปลี่ยนจากสื่อสิ่งพิมพ์และสไลด์คอมพิวเตอร์ เป็นสื่อสังคมที่นำมาใช้ส่งเสริมความสามารถทางสติปัญญาให้แก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีทักษะด้านการสื่อสาร การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการแบ่งปันความคิดและแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน เสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้แก่ผู้เรียน การนำสื่อสังคมมาใช้อย่างช่วยปรับสภาพแวดล้อมการเรียนให้ง่ายต่อการเชื่อมโยง สนับสนุนและรองรับการสื่อสาร 2 ทาง ทำให้ผู้เรียนสามารถใช้สื่อสังคมเข้าถึงเนื้อหาสาระได้ทุกที่ทุกเวลา อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสื่อสังคมในปัจจุบัน เพื่อนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยนำมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการสอนสำหรับผู้เรียน และนำผลการศึกษาที่ได้มาใช้ในการพัฒนาเป็นชุดการสอนอิงสื่อสังคมให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดการสอนอิงสื่อสังคม วิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม เรื่องธุรกิจและการเงิน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. เพื่อศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนอิงสื่อสังคม วิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม เรื่องธุรกิจและการเงิน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนอิงสื่อสังคม วิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม เรื่องธุรกิจและการเงิน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development)
2. ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนวัตกรรมการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย-ธรรมศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 136 คน มีจำนวน 4 กลุ่มกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการจัดการมรดกวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ จำนวน 35 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่มจำนวน 1 ห้องเรียน
3. เครื่องมือการวิจัย มี 3 ประเภท ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้ว ได้แก่ (1) ชุดการสอนอิงสื่อสังคม วิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม เรื่องธุรกิจและการเงิน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นทั้ง 3 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 4 การวิเคราะห์และการจัดตั้งธุรกิจ หน่วยที่ 5 การวิเคราะห์ทางการเงิน และหน่วยที่ 6 งบกระแสเงินสด มีขั้นตอนการสร้าง 5 ขั้นตอน ได้แก่ ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สร้างชุดการสอนอิงสื่อสังคม ตรวจสอบชุดการสอนอิงสื่อสังคม ปรับปรุงคุณภาพชุดการสอนอิงสื่อสังคม และทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนอิงสื่อสังคม (2) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบคู่ขนาน ในชุดการสอนอิงสื่อสังคม เรื่องธุรกิจและการเงิน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยแบบชนิดเลือกตอบจำนวน 5 ตัวเลือก จำนวน 3 หน่วย หน่วยละจำนวน 20 ข้อ รวมจำนวน 60 ข้อ และแบบทดสอบแบบอัตนัย หน่วยที่ 6 จำนวน 6 ข้อ มีขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 8 ขั้นตอน ได้แก่ สร้างตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยและทักษะพิสัย ศึกษาตำราและเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบและเนื้อหาที่ใช้สร้างแบบทดสอบ กำหนดรูปแบบของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน สร้างแบบทดสอบ ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบ ทดสอบประสิทธิภาพของแบบทดสอบ และนำแบบทดสอบที่สมบูรณ์ส่งไปไว้ที่คิวชแอฟพลีเคชัน แบบทดสอบมีความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.31-0.77 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.22-0.72 และ ค่าความเที่ยงระหว่าง 0.61-0.64 และวัดระดับพฤติกรรมด้านทักษะพิสัย เป็นแบบทดสอบภาคปฏิบัติก่อนเรียนและหลังเรียนหน่วยที่ 6 จำนวน 6 ข้อ (3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดการสอนอิงสื่อสังคม เป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราประมาณค่า และเป็นแบบสอบถามปลายเปิดแบบเขียนตอบ มีวิธีการสร้าง 7 ขั้นตอน ได้แก่ ศึกษาเอกสารเพื่อสร้างแบบสอบถาม กำหนดสิ่งที่จะประเมิน กำหนดรูปแบบที่จะใช้เป็นแบบสอบถาม สร้างแบบสอบถาม ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ขึ้นสื่อสังคม
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำชุดการสอนอิงสื่อสังคมไปทดสอบหาประสิทธิภาพ ด้วยการทดสอบแบบเดี่ยว การทดสอบแบบกลุ่ม และการทดสอบแบบภาคสนาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ (1) การเตรียมความพร้อมของห้องเรียน (2) การเตรียมความพร้อมของระบบและอุปกรณ์ ดำเนินการแจ้งให้นักศึกษานำเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมได้ (3) วันและเวลาในการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว แบบกลุ่ม และแบบภาคสนาม คือ เดือนมิถุนายน 2559 โดยทดสอบประสิทธิภาพวันละ 1 หน่วย หน่วยละ 7 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 09.00 น. – 17.00 น. จำนวน 3 วัน หน่วยที่ใช้ ได้แก่ หน่วยที่ 4 การวิเคราะห์และการจัดตั้งธุรกิจ หน่วยที่ 5 การวิเคราะห์ทางการเงิน และหน่วยที่ 6 งบกระแสเงินสด (4) การทดสอบประสิทธิภาพในการทดลองแบบเดี่ยว จำนวน 3 คน แบบกลุ่ม จำนวน 6 คน และแบบภาคสนาม จำนวน 26 คน (5) การทดลองใช้ชุดการสอนอิงสื่อสังคม มีขั้นตอนการทดลองใช้ คือ ปฐมนิเทศการใช้ชุดการสอนอิงสื่อสังคม

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

และดำเนินการทดลองใช้ชุดการสอนอิงสื่อสังคม มีขั้นตอนการทดลองใช้ 6 ขั้นตอน ได้แก่ ประเมินตนเองก่อนเรียน ศึกษาทบทวน ศึกษาแหล่งความรู้เสริม ปฏิสัมพันธ์ ทำกิจกรรมและส่งงาน และประเมินตนเองหลังเรียน และ (6) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจากข้อมูลในฐานข้อมูลในคิวแอฟพลิเคชัน ข้อมูลจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนของนักศึกษาในเซอร์เวย์แคน ข้อมูลการเรียนรู้ของนักศึกษาจากการสัมภาษณ์ แบบเดี่ยว แบบกลุ่ม และแบบภาคสนามทางไลน์กลุ่มที่เรียนรู้ธุรกิจและการเงิน และสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดการสอนอิงสื่อสังคม

5. การวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 การทดสอบค่าที ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยประสิทธิภาพของชุดการสอนอิงสื่อสังคม วิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม เรื่องธุรกิจและการเงิน แบบภาคสนาม หน่วยที่ 4, 5 และ 6 มีประสิทธิภาพของชุดการสอนอิงสื่อสังคม ตามหน่วยการเรียนรู้ 3 หน่วย ดังนี้ 78.63/78.85, 80.58/81.92 และ 78.43/79.88 ตามลำดับ ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ทั้ง 3 หน่วย ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพชุดการสอนอิงสื่อสังคม วิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม เรื่องธุรกิจและการเงิน ในการทดสอบแบบภาคสนาม (n=26)

หน่วยที่	คะแนนกิจกรรม		คะแนนแบบทดสอบ		E ₁ /E ₂	การแปลผล
	ระหว่างเรียน (E ₁)		หลังเรียน (E ₂)			
	คะแนนเต็ม	ร้อยละ	คะแนนเต็ม	ร้อยละ		
4 การวิเคราะห์และ การจัดตั้งธุรกิจ	18	78.63	10	78.85	78.63/78.85	ผ่าน
5 การวิเคราะห์ ทางการเงิน	10	80.58	10	81.92	80.58/81.92	ผ่าน
6 งบกระแสเงินสด	14	78.43	13	79.88	78.43/79.88	ผ่าน

2. ผลการวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนอิงสื่อสังคม วิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม เรื่องธุรกิจและการเงิน มีค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียน หน่วยที่ 4, 5 และ 6 คือ 4.62, 5.08 และ 5.04 คะแนน ตามลำดับจากคะแนนเต็ม และมีค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียน หน่วยที่ 4, 5 และ 6 คือ 7.88, 8.19 และ 10.38 คะแนน ตามลำดับ โดยกำหนดให้หน่วยที่ 4 และหน่วยที่ 5 มีคะแนนเต็ม 10 คะแนน และหน่วยที่ 6 มีคะแนนเต็ม 13 คะแนน การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนอิงสื่อสังคม เรื่องธุรกิจและการเงิน พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียน ทั้ง 3 หน่วย ถือว่ามีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนอิงสื่อสังคม วิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม เรื่องธุรกิจและการเงิน จากการทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนาม (n=26)

หน่วยที่	คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน		คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
4	4.62	1.02	7.88	0.91	17.34*
5	5.08	1.09	8.19	0.63	19.46*
6	5.04	1.08	10.38	0.94	22.75*

* $p < .05$, $df = 25$, $t = 1.71$

3. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนอิงสื่อสังคม วิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม เรื่องธุรกิจและการเงิน ดังแสดงในตารางที่ 3-5

3.1 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาเรียนที่ด้วยชุดการสอนอิงสื่อสังคม เรื่องธุรกิจและการเงิน ในด้านความรู้ที่ได้รับ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.50$, $S.D = 0.65$) คือ เพชฌกูศเสนอตัวอย่างประกอบในบทเรียนทำให้นักศึกษานำไปใช้ประโยชน์ได้ และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.38$) คือ เพชฌกูศเสนอคลิปวิดีโอในบทเรียนทำให้นักศึกษาเกิดทักษะในการนำไปใช้ได้ ($S.D = 0.50$) และไลน์เสนอปฏิสัมพันธ์ทำให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างนักศึกษากับนักศึกษา และนักศึกษากับผู้สอน ($S.D = 0.57$) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนอิงสื่อสังคม เรื่องธุรกิจและการเงิน จากการทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนาม ในด้านความรู้ที่ได้รับ (n=26)

รายการความพึงพอใจด้านความรู้ที่ได้รับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
1. เพชฌกูศเสนอเนื้อหาในบทเรียนทำให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาสาระได้ดียิ่งขึ้น	4.35	0.63	มาก
2. เพชฌกูศเสนอตัวอย่างประกอบในบทเรียนทำให้นักศึกษานำไปใช้ประโยชน์ได้	4.50	0.65	มากที่สุด
3. เพชฌกูศเสนอคลิปวิดีโอในบทเรียนทำให้นักศึกษาเกิดทักษะในการนำไปใช้ได้	4.38	0.50	มาก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการความพึงพอใจด้านความรู้ที่ได้รับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
4. เอกสารคู่มือเสนอเนื้อหาในแหล่งความรู้เสริมทำให้นักศึกษา ได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องธุรกิจและการเงิน	4.35	0.69	มาก
5. โลกออนไลน์สัมพันธที่ให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความรู้ ระหว่างนักศึกษากับนักศึกษา และนักศึกษากับผู้สอน	4.38	0.57	มาก
6. เซอร์เวย์เสนอกิจกรรมที่ส่งงานทำให้นักศึกษา ได้ถ่ายทอดความรู้ออกมาตามศักยภาพของตน	4.31	0.47	มาก
เฉลี่ยรวม	4.38	0.58	มาก

3.2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนอิงสื่อสังคม เรื่องธุรกิจและการเงิน ในด้านการออกแบบและการทำงาน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D = 0.64) คือ การออกแบบบทเรียนและการใช้ชุดการสอนอิงสื่อสังคมทางเฟซบุ๊กให้เข้าใจงานได้สะดวก และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.54$) คือ การออกแบบบทเรียนและการใช้ชุดการสอนอิงสื่อสังคมทางเฟซบุ๊กออกแบบสีพื้นที่ให้อ่านง่าย (S.D = 0.51) และการออกแบบกิจกรรมและส่งงานทางเซอร์เวย์แคนทำให้ส่งงานได้สะดวก (S.D = 0.51) ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนอิงสื่อสังคม วิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม เรื่องธุรกิจและการเงิน จากการทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนาม
ในด้านการออกแบบและการทำงาน (n=26)

รายการความพึงพอใจ ด้านการออกแบบและการทำงาน	$\bar{X}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
1. การออกแบบบทเรียนและการใช้ชุดการสอนอิงสื่อสังคมทางเฟซบุ๊ก			
1.1 ใช้งานได้สะดวก	4.58	0.64	มากที่สุด
1.2 สีพื้นที่ให้อ่านง่าย	4.54	0.51	มากที่สุด
1.3 ขนาดตัวอักษรที่เหมาะสม	4.31	0.74	มาก
1.4 ตำแหน่งการจัดวางภาพเหมาะสม	4.50	0.51	มากที่สุด
1.5 ใช้ภาพเคลื่อนไหวที่คมชัด	4.42	0.50	มาก
1.6 ใช้คลิปวิดีโอที่มีเสียงชัดเจน	4.31	0.62	มาก
1.7 จัดลำดับการนำเสนอให้ง่ายต่อการอ่าน	4.12	0.92	มาก
1.8 สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.42	0.50	มาก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการความพึงพอใจ ด้านการออกแบบและการใช้งาน	$\bar{X}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
2. การออกแบบและการใช้งานการปฏิสัมพันธ์ทางไลน์			
2.1 ช่วยให้เข้าถึงกลุ่มได้ง่าย	4.23	0.65	มาก
2.2 ช่วยกระตุ้นให้เกิดการปฏิสัมพันธ์	4.27	0.85	มาก
3. การออกแบบกิจกรรมและส่งงานทางเซอร์เวย์แคน			
3.1 ใช้งานได้สะดวก	4.27	0.89	มาก
3.2 ใช้งานได้ง่าย	4.50	0.71	มากที่สุด
3.3 มีช่องพิมพ์คำตอบให้พิมพ์ได้ง่าย	4.23	0.76	มาก
3.4 ใช้ปุ่มส่งงานได้สะดวก	4.50	0.51	มากที่สุด
3.5 ส่งงานได้สะดวก	4.54	0.51	มากที่สุด
4. การออกแบบแบบทดสอบทางควิซแอปพลิเคชัน			
4.1 ใช้งานได้สะดวก	4.42	0.81	มาก
4.2 ใช้งานได้ง่าย	4.27	0.86	มาก
4.3 แสดงผลย้อนกลับทันที	4.46	0.71	มาก
เฉลี่ยรวม	4.38	0.68	มาก

3.3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนอิงสื่อสังคม เรื่องธุรกิจและการเงิน ในด้านผลที่ได้รับ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D = 0.43) คือ นักศึกษาสามารถนำเนื้อหาสาระในบทเรียนสื่อสังคมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.69$) คือ นักศึกษามีโอกาสเรียนด้วยตนเองโดยผ่านบทเรียนสื่อสังคม (S.D = 0.47) และนักศึกษาชอบเรียนโดยผ่านบทเรียนสื่อสังคม (S.D = 0.55) ดังแสดงในตารางที่ 5

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนอิงสื่อสังคม วิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม เรื่องธุรกิจและการเงิน จากการทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนาม ในด้านผลที่ได้รับ (n=26)

รายการความพึงพอใจด้านผลที่ได้รับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
1. นักศึกษามีโอกาสเรียนด้วยตนเองโดยผ่านบทเรียนสื่อสังคม	4.69	0.47	มากที่สุด
2. นักศึกษามีวินัยในการเรียนผ่านบทเรียนสื่อสังคม	4.54	0.58	มากที่สุด
3. นักศึกษามีความรับผิดชอบในการเรียนผ่านบทเรียนสื่อสังคม	4.65	0.49	มากที่สุด
4. นักศึกษาสามารถนำเนื้อหาสาระในบทเรียนสื่อสังคมไปใช้ประโยชน์ในการเรียนได้	4.62	0.50	มากที่สุด
5. นักศึกษาสามารถนำเนื้อหาสาระในบทเรียนสื่อสังคมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.77	0.43	มากที่สุด
6. นักศึกษาชอบเรียนโดยผ่านบทเรียนสื่อสังคม	4.69	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.66	0.50	มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของชุดการสอนอิงสื่อสังคม เรื่องธุรกิจและการเงินที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นทั้ง 3 หน่วย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 คือ 78.63/78.85, 80.58/81.92 และ 78.43/79.88 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้มาจากความน่าสนใจของสื่อสังคมที่นำมาใช้ได้แก่ (1) ไลน์ และ (2) เฟซบุ๊ก

1.1 ไลน์ที่ใช้ในการปฏิสัมพันธ์ ช่วยให้นักศึกษาเกิดการสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดผ่านข้อความ เสียง หรือรูปภาพ ทั้งนี้เนื่องจากว่าไลน์ที่ออกแบบมาช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาได้ปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา นักศึกษาสามารถแลกเปลี่ยนความคิดจากการอภิปรายหัวข้อกระตุ้นด้วยข้อความ รูปภาพ หรือเสียงตามที่ผู้สอนกำหนด จึงช่วยให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น ผู้สอนได้ปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา ตรงกับข้อดีของไลน์ที่เดียลวิต โนเดียลตอทเน็ต (2557) ได้กล่าวว่า ไลน์สามารถนำมาใช้ในการติดต่อสื่อสารได้หลายรูปแบบ ทั้งการส่งข้อความ การส่งเสียง และการสนทนาแบบโทรศัพท์ และมีหน้าไทม์ไลน์สำหรับปรับปรุงเรื่องราวต่าง ๆ ได้ตลอดเวลา ด้วยการใส่รูปภาพ การเชื่อมต่อ และภาพวิดีโอจึงช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาปฏิสัมพันธ์กัน

1.2 เฟซบุ๊กที่เสนอบทเรียน ช่วยให้นักศึกษาเข้ามาเรียนรู้เนื้อหาสาระได้ตามความสนใจและความสามารถของแต่ละบุคคล ทั้งนี้เป็นเพราะมีตัวอย่างประกอบในบทเรียน ออกแบบมาให้สอดคล้องกับเนื้อหาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และการออกแบบบทเรียนให้มีรูปแบบเหมือนที่นักศึกษาใช้งานอยู่เป็นประจำ ทำให้นักศึกษาใช้งานได้สะดวก ตรงกับข้อดีของเฟซบุ๊กที่เพ็ญพิมล คงมนต์ (2559) กล่าวว่า เฟซบุ๊กสามารถนำมาใช้ในการสร้างเครือข่ายทางการศึกษาได้อย่างกว้างขวาง ทำให้ทราบความคืบหน้าและเหตุการณ์ต่าง ๆ สร้างเครือข่ายทางสังคมให้สำเร็จลุล่วง และเป็นเว็บไซต์ที่เอื้อต่อการสร้างเครือข่ายที่ดี

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

จากการนำสื่อสังคมมาประยุกต์ใช้ในรูปแบบของชุดการสอนอิงสื่อสังคม เรื่องธุรกิจและการเงิน ทำให้นักศึกษามีโอกาสเรียนด้วยตนเองผ่านชุดการสอนอิงสื่อสังคมได้ทุกที่ทุกเวลา และตรงกับชัยงค์ พรหมวงศ์ (2523, น. 356) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนรายบุคคล ยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดสภาพการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองตามความสามารถ ความสนใจ และความสะดวก ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในสิ่งที่ต้องการตามธรรมชาติ การเรียนรู้มักเกิดขึ้นด้วยการลองผิดลองถูก อย่างไรก็ตามผู้เรียน อาจถามผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จากวัตถุประสงค์ สภาพการณ์ สื่อการเรียนรู้ และวิธีการที่ผู้สอนเตรียมไว้

2. ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนอิงสื่อสังคม เรื่องธุรกิจและการเงิน ทั้ง 3 หน่วย มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนทุกหน่วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อันเนื่องมาจากเหตุผล ดังนี้

2.1 การเรียนการสอนรายบุคคลในรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ช่วยให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้สะดวกขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาสามารถเลือกบทเรียนที่จะเรียนรู้ได้ตามความสามารถ ความสนใจ และความรู้ที่ตนเองต้องการ ตรงกับประศักดิ์ หอมสนธิ (2539, น. 225) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนรายบุคคล หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดให้แก่ผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสนใจ วิธีการเรียน หรืออัตราการเรียน เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนก้าวหน้าไปตามความสามารถตามความต้องการ และตามความสนใจของตนเอง ทั้งนี้ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน เป็นผู้แนะนำให้คำปรึกษากำหนดสื่อการสอน แหล่งการเรียนรู้ กิจกรรม วิธีการประเมินผล และรวบรวมผลการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน

2.2 บทเรียนที่เสนอผ่านเฟซบุ๊ก ช่วยเพิ่มพูนความรู้ให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ไม่เหมือนการสอนแบบบรรยายในชั้นเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้วิจัยออกแบบบทเรียนทางเฟซบุ๊กด้วยการสร้างกลุ่มที่เรียนเรื่องธุรกิจและการเงิน โดยให้บทเรียนมีสีพื้นที่อ่านง่าย มีตำแหน่งการจัดวางภาพเหมาะสม นักศึกษาสามารถแลกเปลี่ยนความรู้และทบทวนความรู้ในบทเรียนด้วยตนเองได้ตลอดเวลา ตรงกับเพิ่ม ลำปาง (2559) ที่กล่าวว่า เฟซบุ๊ก มีรูปแบบเป็นเว็บไซต์หนึ่งในเครือข่ายสังคม ให้บริการติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างสมาชิกให้สมาชิกเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน เปิดให้บริการและใช้งานได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย สามารถสร้างกลุ่มสมาชิกทั่วไปแบบสาธารณะ การสร้างเพจ การประชาสัมพันธ์เพจ และการสร้างกลุ่มส่วนตัว

มีข้อสังเกตที่คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักศึกษาในหน่วยที่ 6 งบกระแสเงินสด สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและมีค่าสูงที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะในบทเรียนมีการเชื่อมต่อกับแหล่งความรู้เสริมมากที่สุด และจุดเด่นของเนื้อหาที่เสนอในบทเรียนเป็นทักษะพิสัย ทำให้นักศึกษาสามารถถ่ายทอดความรู้ของตนเองจากการทำกิจกรรมได้ตามความสามารถและความเข้าใจ

3. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนอิงสื่อสังคม เรื่องธุรกิจและการเงิน พบว่ามีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อันเนื่องมาจากเหตุผล ดังนี้

3.1 นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$) คือ นักศึกษาสามารถนำเนื้อหาสาระในชุดการสอนอิงสื่อสังคมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาสามารถเข้าถึงเนื้อหาสาระผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้สะดวกทุกที่ทุกเวลา ตรงกับมานะ ตรียาภิวัฒน์ และสภาการหนังสือพิมพ์ (2553, น. 167) ที่กล่าวว่า สื่อสังคมเป็นสื่อดิจิทัลที่เป็นเครื่องมือปฏิบัติทางสังคม ใช้สื่อสารระหว่างกันในเครือข่ายทางสังคม

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ผ่านระบบเว็บและโปรแกรมประยุกต์ ที่มีการเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ตได้สะดวก และตรงกับอดีต บุตรราช (2553, น. 193) ที่กล่าวว่า สื่อสังคมเป็นกลุ่มคนที่รวมกันเป็นสังคม และมีการทำกิจกรรมร่วมกันผ่านเครือข่ายบนระบบอินเทอร์เน็ต อยู่ในรูปแบบของเว็บไซต์ และมีการแพร่ขยายออกไปเรื่อย ๆ โดยใช้รูปแบบของการติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายบนระบบอินเทอร์เน็ต มีการสร้างเครือข่ายชุมชนเสมือนบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการใช้ประโยชน์ ทางด้านการศึกษา ธุรกิจ และความบันเทิงของคนในสังคม

3.2 นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) คือ นักศึกษามีโอกาสเรียนด้วยตนเองผ่านชุดการสอนอิงสื่อสังคม ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาสามารถเรียนได้ด้วยตนเองตามความสะดวกในบทเรียนที่ตนเองสนใจ โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ ตรงกับปณิธา วรณพิรุณ และวีระ สุภา (2555, น. 162) ที่กล่าวว่า การนำสื่อสังคมไปใช้ในการเรียนการสอนส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านสื่อสังคม มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนรู้และวิถีชีวิตของผู้เรียนเป็นอย่างมาก ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ สร้างโอกาสและความเสมอภาคในการเรียนรู้ เปลี่ยนบทบาทของผู้เรียนให้เป็นผู้ที่ต้องมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.3 นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) คือ การออกแบบกิจกรรมและส่งงานทางเซอร์เวย์แคน และทำให้นักศึกษาส่งงานได้สะดวก ทั้งนี้เนื่องจากว่า เซอร์เวย์แคนมีเครื่องมือ และระบบการบริหารจัดการที่ดี จึงทำให้ส่งงานได้สะดวก ตรงกับข้อดีของเซอร์เวย์แคนที่ฝ่ายบริการลูกค้าเซอร์เวย์แคน (2555) กล่าวว่า เซอร์เวย์แคนสามารถนำมาใช้สร้างแบบสอบถามอย่างง่าย โดยผู้ใช้งานไม่ต้องมีความรู้ในการเขียนมาก่อน มีโปรแกรมสร้างหน้าเว็บแบบสอบถาม รวมถึงมีเครื่องมือเพียบพร้อม สามารถสร้างแบบสอบถามได้อย่างมืออาชีพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ชุดการสอนอิงสื่อสังคม ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพแล้วว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ทำให้นักศึกษามีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น ดังนั้น วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สามารถนำไปใช้ในการเรียนจะทำให้นักศึกษามีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น

1.2 ผู้สอนต้องแนะนำการใช้ชุดการสอนอิงสื่อสังคมตามขั้นตอนการสอนผ่านสื่อสังคม จากการแนะนำวิธีการใช้ทางเฟซบุ๊ก ประกอบด้วย (1) ทำแบบทดสอบก่อนเรียนทางควิซแอปพลิเคชัน (2) ศึกษาเนื้อหาบทเรียนทางเฟซบุ๊ก (3) ศึกษาแหล่งความรู้เสริมจากเอกสารคู่มือ (4) มีปฏิสัมพันธ์ทางไลน์ (5) ทำกิจกรรม และส่งงานทางเซอร์เวย์แคน และ (6) ทำแบบทดสอบหลังเรียนทางควิซแอปพลิเคชัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้ชุดการสอนอิงสื่อสังคมนี้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนาชุดการสอนอิงสื่อสังคม ในวิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในหน่วยอื่น ๆ ที่มีเนื้อหาเป็นทักษะพิสัย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

2.2 ควรพัฒนาชุดการสอนอิงสื่อสังคมในวิชาแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการทางวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในหน่วยอื่น ๆ โดยใช้กูเกิ้ลฟอร์มแทนเซอร์เวย์แคน

เอกสารอ้างอิง

- กัญจน์ ผลาชี. (2554). *แนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook) ในการเรียนการสอน* (รายงานการวิจัย). วิทยาลัยดุสิตธานี, กรุงเทพมหานคร.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). การศึกษาตามเอกัตภาพและการสื่อสารมวลชน. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา* หน่วยที่ 10, 356–368. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.
- ไชยพร ยุกเซ็น และปงควะ ศรีเจริญ. (2557). การศึกษาพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก (Facebook) ในระบบการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ในท้องถิ่น. *ธรรมศาสตร์เวชสาร*, 14(2), 197-205.
- เดียนลิธโนเดียนดอทเน็ต. (2557). ข้อดีข้อเสียของการเล่นไลน์. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2559, จาก <http://www.dealwithnodeal.net/ข้อดีข้อเสีย-line.html>.
- ประศักดิ์ หอมสนธิ. (2539). “วิธีการเรียนการสอน” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีการสอน* หน่วยที่ 6, 225–254. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.
- ปณิดา วรณพิรุณ และวีระ สุภะ. (2555). รูปแบบการเรียนรู้ร่วมกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยโครงงานนิเทศศาสตร์สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา, 161-169. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2559, จาก http://www.northbkk.ac.th/research/themes/downloads/abstract/1409134313_abstract.%20nec2012-Wera_161-169.
- ฝ่ายบริการลูกค้าเซอร์เวย์แคน. (2555). การบริการและราคา. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2559, จาก <https://www.surveycan.com/price>.
- เพ็ญพิมล คงมนต์. (2559). ข้อดีและข้อเสียของ facebook (เฟซบุ๊ก). สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2559, จาก <http://www.newsletter.ipsr.mahidol.ac.th/index.php/component/content/article/103-popdev-vol35-no5/295-vol35-no5-article08.html>.
- เพิ่ม ลำปาง. (2559). เฟซบุ๊ก (facebook). สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2559, จาก <http://www.thaiall.com/facebook/>.
- ภาสกร เรืองรอง, ประหยัด จิระวรพงศ์, วณิชชา แม่นยำ, วิลาวัลย์ สมยาโรน, ศรัณยู หมั่นเดช, และชไมพร ศรีสุราช. (2556). โซเชียลมีเดียกับการศึกษาไทย (Social media in Thailand education). สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2559, จาก <https://hooahz.wordpress.com/tag/เครือข่ายสังคมออนไลน์/>.
- มานะ ตรีรยาภิวัฒน์. (2553). ความหมายของสื่อสังคมออนไลน์. *Executive Journal*, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 167. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2558, จาก http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/jan_mar_11/pdf/aw23.pdf.
- วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2558). แผนการสอนหลักสูตรปริญญาตรี-โทต่อเนื่อง (5 ปี). ใน *คู่มือนักศึกษา ประจำปีการศึกษา 2558*, 6 และ 17. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยนวัตกรรม

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ. (2553). แนวปฏิบัติ เรื่อง การใช้สื่อสังคมออนไลน์ของสื่อมวลชน

พ.ศ.2553. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2559, จาก <http://www.sonp.or.th/wp-content/uploads/2015/02/002.pdf>.

อติเทพ บุตรราช. (2553). เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network). สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2559, จาก

http://lms.rmutsb.ac.th/elearning/claroline/backends/download.php?url=L1VuaXQtMDctSULUMi01Ni5wZGY%3D&cidReq=4001301_006.

แอนณา อิมจำลอง และวิไลวรรณ จงวิไลเกษม. (2556). การใช้เฟซบุ๊กเป็นช่องทางการสื่อสารการเรียนการสอนทางด้านนิเทศศาสตร์. *วารสารนิเทศศาสตร์ธุรกิจบัณฑิต*, 7(2), 75–93.

Louis Lam.(2012).An Innovative Research on the usage of Facebook in the Higher Education

context of Hong Kong.*Academic Publishing International Ltd*, ISSN 1479-4403, 378–386.

Poore, M. (2013). *Using Social Media in the Classroom: A Best Practice Guide*. London: SAGE.

